

מועד ניסן תשפ"ב

בס"ד

בחינה בהלכות שמחות

ב' ניסן תשפ"ב

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותגיש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש להתחיל כל תשובה בראש עמוד.
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה

1.
  - א. מהו המקור לחיוב הקריעה והאם חובת הקריעה היא מדאורייתא או מדרבנן (הוכח מה דעת השו"ע)?
  - ב. קרע מיושב, קרע מאחורי הבגד או בשוליו, קרע לרוחב הבגד, מה הדין ומדוע?
  - ג. האם עדיף שהקריעה תהא ע"י עצמו או ע"י אחר? ומה הדין אם קרעו לו יותר מהשיעור?
2.
  - א. הקורע בשבת או שקרע בחלוק גזול, האם יצא ידי חובת קריעה ומדוע?
  - ב. מת לו מת ביו"ט ראשון או ביו"ט שני או בחוה"מ, מה הדין לעניין הקריעה?
  - ג. שמע ביו"ט או בחוה"מ שמועה קרובה שלאחר הרגל תהיה רחוקה או ששמע בהם שמועה רחוקה, מה הדין לעניין הקריעה?

עמ' 1 מתוך 3

3.

- א. אונן שיש לו בן שצריך למולו איך ינהג לעניין הברית? באר האם יש נפק"מ בין מילה בזמנה למילה שלא בזמנה וכן האם יש נפק"מ אם האב מוהל או לא?
- ב. אבל שהוא בתוך י"ב חודש על פטירת אביו או אמו, האם מותר לו להשתתף בסעודת ברית מילה או בסעודת "שלום זכר"? ומה דין אבל בתוך ל' שהוא בעל ברית, האם הוא יכול להשתתף בסעודת הברית?

4.

- תינוק שנפטר בתוך ל' יום ללידתו מה הדין והטעם לעניין: 1. אנינות 2. קריעה ואבלות 3. אופן הוצאתו לקבורה 4. ברכת אבלים 5. תנחומי אבלים 6. מילה וקריאת שם (כשלא הספיקו למולו)?

5.

- א. באיזה זמן ביום אין להוציא בו את המת לקבורה, ומדוע? מה הדין אם התחילו כבר להוציאו?
- ב. במקום שיש כתפים מיוחדים שרק הם נושאים את המיטה - במה הם אסורים? והאם איסור זה נוהג גם בזמן הזה?

6.

- א. "אין מוליכין מת מעיר שיש בה קברות לעיר אחרת" (שו"ע סי' שס"ג) הבא ב' טעמים לאיסור, וציין ג' מקרים שבהם מותר להוליך את המת לקבורו בעיר אחרת.
- ב. שכחו להלביש למת תכריכים, האם מותר לפתוח את הקבר כדי להלבישו תכריכים?

7.

- א. מהו המקור לאיסור רחיצה באבל? האם יכול האבל לרחוץ פניו ידיו ורגליו בחמין או בפושרים? הבא כמה מקרים שבהם התירו רחיצת כל גופו בחמין או בצונן.
- ב. מה הם הטעמים למנהג שהביא הרמ"א שלא לרחוץ כל ל' יום ומה הנפק"מ בין הטעמים? והאם יש קולות שנאמרו בדין רחיצה תוך ל' ביחס לאיסור רחיצה תוך ז'?

8.

- א. אבל שיום השביעי לאבלותו חל בשבת, האם הוא יכול לעלות לתורה בשבת? **פרט ונמק!**
- ב. שמע ביום ל' שמת קרובו ויום השמועה היה בשבת, מה הדין לעניין האבלות?
- ג. נפטר אביו בא' ניסן, האם הוא יכול להשתתף בשמחה שתחול בשנה הבאה בכ"ט אדר בבוקר, ומדוע?

*****

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה

9.

יעקב שאל חליפה מחבירו כדי ללכת לבקר את אביו שמאושפז במחלקת טיפול נמרץ, כשהגיע לבית החולים התברר לו, לצערו, שאביו נפטר, איך עליו לנהוג בעניין הקריעה? **פרט ונמק!**

10.

א. אשה שנפטרה ובניה מטפלים בקבורתה, האם על אחיה הגרים בעירה חלים דיני אנינות? ומה הדין כשבניה גמרו לסדר את ענייני הקבורה והעבירו את המשך הטיפול באמם לידי "חברה קדישא", האם הם מותרים בבשר ויין? וכן האם הם מתחייבים במצוות?
ב. אשה שנפטרה בשבת קודש ויש לה בנים ואחים, לאחים יש יארציט על אמם במוצאי שבת, האם האחים יכולים להתפלל לפני העמוד ולומר קדיש במוצ"ש?

11.

א. אדם שנפטר ובניו דאגו לחפירת קבר עבורו, לבסוף הוחלט לקבורו במקום אחר, האם מותר לקבור בקבר הראשון בן משפחה אחר או למכור את הקבר לאדם אחר? ציין ובאר האם בנידון השאלה יש נפק"מ באיזה מקום נחפר הקבר וכן האם יש נפק"מ אם עדיין לא נקבר בקבר הראשון או אם כבר נקבר ופינוהו?
ב. הזמינו היורשים מצבה כדי להעמידה על קבר אביהם ולבסוף לא השתמשו במצבה שהוזמנה, האם מותר להשתמש במצבה זו עבור בן משפחה אחר או למוכרה לאדם אחר?

12.

רשת "קונים בזול" שייכת לראובן ושמעון בשותפות, אביו של ראובן הלך לעולמו, השותפים שואלים את השאלות הבאות:
א. האם שמעון יכול להמשיך ולמכור ולהתעסק בענייני החנויות?
ב. האם ראובן יכול למכור את חלקו למשך ימי השבעה ואח"כ לשוב ולקנות אותו בחזרה?
ג. האם הפועלים העובדים ברשת יכולים להמשיך ולעבוד במשך ימי השבעה?

*****

בהצלחה!!!

עמ' 3 מתוך 3